

Večja v Ljubljani:

celo leto . . . K 56—
pol leta . . . 28—
četrt leta . . . 14—
en mesec . . . 4-70

Večja po pošti:

za celo leto naprej K 60—
za pol leta . . . 30—
za četrt leta . . . 15—
za en mesec . . . 5—

Jugoslavija

Na pisemen naročbe brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati.

Naročniki naj pošljejo naročnino po nakaznici.

Oglasi se računajo po prabiljenem prostoru in sicer 1 mm visok ter 63 mm širok prostor za enkrat 25 vin., za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu števil. 19.
Upravništvo je na Marijinem trgu števil. 8.
Telefon števil. 360.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka večja 30 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov l. dr. se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Pod italijanskim jarmom.

Italijani se boje svojih zaveznikov.

Ljubljana, dne 7. januarja. Izza demarkacijske črte poročajo: Raz hišo italijanskega poveljništva v Rakitniku plapolala velika italijanska trikolora na velikanskem drogu. Italijani pa vselej, ko dobe poprej telefonsko obvestilo, da pride kak avtomobil francoskih, angleških ali ameriških oficirjev, to zastavo takoj snamejo in skrijejo.

Značajni Notranjci. — Ponesrečena italijanska propaganda.

Ljubljana, 7. januarja. Izza demarkacijske črte nam poročajo: V Postojni so poskušali Italijani na vse načine dobiti stike s slovenskimi inteligentnimi krogi in prebivalstvom. Za narodni praznik, dne 15. grudnia, so ponudili Postojnčanom svojo godbo. Zavrnilo so jih, da slovenska Postojna bo praznovala narodni praznik, ko bo svobodna. — Italijani so izvedeli, da v Postojni eksistira dramatično društvo. Zopet so jim laskavo ponudili, da prevzemo vse režijske stroške, samo naj društvo prireja predstave, ki bi jih lahko posečali tudi italijanski oficirji. Odklonjeno. — Italijani so pričeli sami prirejati predstave. Da bi ljudstvo pridobili, so vabili vse tržane. Zaman. Prve predstave sta se udeležila dva poštna uradnika — tržaška renegata kot zastopnika ljudstva; na drugo pa je prišel samo eden edin...

Ker so Italijani uvideli, da ne morejo privabiti slovenskega ljudstva k svojim predstavam, je vprašal poveljnik zglasevalnega urada nekega domačina:

Zakaj ne hodite na naše prireditve?

To bi bilo proti našemu prepričanju!

Da, sedaj uvidevam, da je ponesrečena naša propaganda, da je napačna in da smo se v narodu zmotili. Sicer je pa vseeno, kako smo propagirali, ker v 4 ali 5 tednih se moramo umakniti.

Italijanski dopustniki se ne vračajo na svoje mesto. Prakticirajo isto

kot naši vojaki pred avstrijskim polomom.

Knez Windischgraetz.

Ljubljana, dne 7. januarja. Izza demarkacijske črte nam poročajo:

Knez Windischgraetz vživa pri Italijanih velikansko protekcijo. Italijani stražijo vestno in skrbno njegove gozdove okoli Planine. Slovenskemu kmetu niti ne dovolijo, da bi šel po drva v svoj lasten gozd. Ljudstvo je v tem oziru sila vznemirjeno, ker ni preskrbljeno z drvami in mora žgati sadno drevje. Nemški mogotec pa lahko neovirano gospodari. Slovenski kmet, pomni, če prideš pod italijanski jarem, da ne boš nikdar vžival teh lepih notranjskih gozdov sam, ampak ti jih bo vzel lakomni Italijan. — Nasprotno nam je za novo leto svečano obljubil regent Aleksander, da bodi zemlja božja in kmetova, toraj Notranjci lahko goje lepe nade, da pridejo razni lepi gozdi nemških pijavk v njih last in posest.

Graščina tega nemškega kneza pa ima še druge udobnosti. Dvakrat ali še večkrat na teden svobodno pasira avto demarkacijsko črto na Rakeku v Cirknico. Tu nalože razno pošto in še druge važne tajnosti. Na to opozarjamo Narodno vlado, da ukrene potrebne korake. Nikakor noče trpeti ljudstvo teh manipulacij!

Dvoživka.

Na Rakeku je lesni industrijalec, Lavrič po imenu. Obogatel je iz žuljev slovenskega kmeta. Ko je zapopolnala misel svobodne Jugoslavije, je ta človek dne 29. oktobra 1918 razočaral zastavo Jugoslavije. Na Silvestrovo pa je bila njegova hiša okinčana s samimi izzivalnimi italijanskimi trikolorami. Povabljeni so bili italijanski oficirji. In v tej hiši se je zabavljalo ta večer čez Jugoslovane, zlasti pa čez „slovenske hlapce“.

Črtice.

V nekem notranjskem selu takoj za demarkacijsko črto . . . Kmečka starka 70 letna, osivela varuje dom s svojimi vnuki . . . V hiši stanuje italijanski „tenente“. Starki se skuša po-

ročnik prikupiti in ji naroči prinesiti skodelico finega čaja.

Starka vpraša svojce:

„Kdo je dal?“

Prime molče skodelico in pljusne čaj po tleh. To vidi italijanski poročnik in vpraša:

„Čemu je storila to?“

„Italijanskega čaja ne pijem!“ mu je bil odgovor. Nakar ponosno užaljen odvrne poročnik:

„Pa še rada! Saj bodete Italijanka!“

„Nikdar! Tu imate moja prsa in me ustrelite! Italijanka jaz nikdar!“

Starka se je vzravala in ponudila prsa proti poročniku.

* * *

Kmet na Goriškem . . .

K njemu pridejo italijanski vojaki ter mu odženo kravo iz hleva. Začne jih prositi. Italijani:

„Klič, Evviva Italia! In krava je zopet tvoja!“

„Ne, ne! Le peljite jo naprej!“

Dr. JANKO LESKOVEC:

Austriacanti?

Z velikim veseljem uporablja Italija proti nam trditev: Vi Slovenci ste z dušo in telesom Avstrijci. Saj ste se z navdušenjem bili ne le proti nam, temveč tudi proti Srbiji. Ali morete zatajiti shod v „Unionu“, ali ni bilo geslo najmočnejše stranke: Vse za vero, dom, cesarja, mile Avstrije vladarja? Sedaj seveda, ko se je vojna sreča obrnila, hočete biti naenkrat prijatelji antante. Poskušate zasukati plašč po vetru, kakor to delajo spreobrnjeni Madžari, Bulgari in celo Nemci. Pa vsem skupaj hinavščina ne bo nič pomagala.

Nasproti takemu škodljivemu pisanju je naše stališče zelo težavno. Brdsko se maščuje nad nami Šusteršičeva politika. On in njegovi pristaši — še dosti jih je med nami — so v najizdatnejši meri sokrivi, da nam preti izguba Notranjske in Primorja. Najskrajnejši čas je, da dokažemo z dejstvi, da vendar nismo bili taki avstrofilni, kakoršne nas hočejo svetu predložiti Italijani.

Jedva je bila s pridobitvijo ustave mogoča malo svobodnejša beseda, je že notar Svetec označil svoje dvome o naši srečni bodočnosti pod Habsburžani. (Spomini Dr. Jos. Vošnjaka.) Jos. Jurčič, je kot urednik „Sl. Naroda“ ponovno najradikalneje pisal proti monarhiji; njegov roman Ivan Erazem Tatenbach je poveličevanje upornišva proti Habsburgom in navdušeno priznanje k jugoslovanski ideji.

Kakor povsod, je bilo tudi pri nas dijaštvo nositelj radikalnih idej. In to že gimnazijsko. Čem bolj tlačeno je bilo, tem bolj je vrel v njem srd. In to ni bilo samo trenutno stanje, temveč tako globoko v dušo vcepljeno protiaustrijsko mišljenje, da se ni nikdar več dalo izbrisati.

Posebno hudo se je godilo dijakom v obmejnih pokrajinah, predvsem na Koroškem. Koliko pa je bilo v Beljaku v višji gimnaziji Slovencev? 8—14. Psovani od fanatičnega meščanstva, trikrat v enem letu napadeni v „Villacher Zeitung“, bojkotirani od nemških kolegov, smo se tem tesneje združili. V težkih urah nas je bodril pevski in tamburaški zbor, navduševali govorniške vaje, izlet v gledališče v Ljubljano, k nar. požrtvovalnosti nas vnmala lastna C. M. podružnica itd. Da, celo reševali smo že Nemcem prodane duše slov. gimnazijcev in prizadevanju prezgodaj umrlega I. Mörtla se je posrečilo ustanoviti na Brnci tamburaški zbor.

Bili so tedaj težki, težki časi. Na Koroškem politika nesrečnega Podgorca, ki je bil zadovoljen, da se Slovenci ponemčijo, če le ohranijo krščanstvo. V Ljubljani ostuden boj med sfrankama, na Hrvaškem Khuen-Hedervary, na Dunaju obstrukcija. Vse temno, kamor se obrneš.

Prepričani smo bili, da v Avstriji in pod Habsburžani ni mesta za nas. O tem smo črpali nauk iz češke in hrvatske zgodovine. Toda kam se obrniti? Kakor vsa iredentska inteligenca zrli smo i mi z zaupanjem v Rusijo. A ta je pokazala toliko napak v vojski z Japonsko, da nas je popolnoma razočarala. Cel obup!

Kakor solnce je posijala v strte

Y. Vodnik — Jugoslovan.

* 3. februarja 1756 — † 8. januarja 1819.

Ko so se pred sto leti vračali prijatelji Vodnikovi s pogreba pri sv. Krištofu, kjer je domača zemlja sprejela v svoje naročje prvega slovenskega pesnika — jih niso mogle navdajati vesele misli na bodočnost. Saj med njimi ni bilo mož velike vere: zdi se nam, da je Vodnik sploh preživel zadnja leta brez pravih prijateljev, saj je bil med „zaznamovanimi“ in kdo bi se spuščal v nevarnost, da bi morebiti vsled takega prijateljstva sam dobil črno piko. Posebno v oni dobi je bilo nevarno. Zato razumemo Vodnikovo osamelost in zapuščeno. Avstrijska policija na Dunaju je zahtevala vsak teden iz Ljubljane poročilo, kaj dela Vodnik. Celo o smrti se je moralo na dolgo poročati. Ali razumemo po tem, kaj so občutili oni, ki so imeli v srcu še troho ljubezni do svojega naroda? Ali so mogli upati boljših časov? Ali so verovali, da bo nekoč prišel veliki dan svobode? Morebiti ni bilo niti enega med onimi, ki so stali ob grobu, ki bi bil verjel na našo veliko bodočnost. Oni, ki je verjel, je ležal

v grobu. To je bil Vodnik sam. In v tem se nam zdi velik ta mož, da nam je prinesel veliko vero v našo silo in našo bodočnost.

Slovenci takrat nismo poznali niti svojega naravnega, niti duševnega bogastva. Naše njive so bile nerazorane: a na naših poljih je raslo dobro, zdravo narodno pleme. Naši rudniki so bili nerazkopani: a naša zemlja je skrivala v sebi neštete zaklade, ki so čakali novih časov. Nad slovensko zemljo so se vlekle težke megle od severa čez gore in ravnine vse tja do sinjega morja. Ves ta krasni svet v podnožju južnih Alp je mogel razodeti svoje krasote šele pod novim solncem. In to se je takrat zgodilo na čudežen način: Napoleon je kakor solnce svobode zagnal svoj vihar od juga v kraljestvo teme in nad slovensko zemljo se je zjasnilo. Zasijala je slovenska zemlja v podobi „Ilirije“ in bila je lepa, bogata in mogočna.

Vse Vodnikovo življenje pred Ilirijo se nam zdi kakor priprava na to veliko dobo. On je bil poklican in izvoljen, da postane vodnik svojega ilirskega rodu. Narava ga je obdarila z vsemi pravimi lastnostmi, da je mogel svojemu narodu dati vse, kar je v tistem

času potreboval: pesem, knjigo in vzgojo. Pesnik, vzgojitelj in učenjak so se skrivali pod ono priprosto meniško kuto in kakorkoli je njegov značaj skozi in skozi slovenski, tako vidimo v njem pristnega Jugoslovana, ki se od svojega začetka zaveda naše jezikovne skupnosti.

Jugoslovanska misel, ki je za časa reformacije združila naše kulturne delavce je za časa protireformacije popolnoma zamrla in šele jožefinske germanizatorične naredbe so vzbudile nove misli in nove nazore o slovanstvu. Od vseh strani se v tem času oglašajo zagovorniki slovenskih narodnih jezikov, ki naj se v njih vzgaja mladina. Učenci in zgodovinarji razširjenost slovenskega jezika, in sorodnost slovenskih narečij. Med Slovenci moremo imenovati Blaža Kumerdeja, ki je sodeloval pri reformi ljudske šole za časa Mar. Terezije in je podal obširen načrt kako naj se v naše šole na jugu uvede naš narodni jezik in kako naj se vse slovanske šole v Avstriji uredi tako, da se bodo Slovani med seboj razumeli.

Vodnik je bil ob času, ko je Kumerdeja podal svoj predlog (ki se pa seve ni nikoli izvršil) že izven šole.

Vzgajal se je še v stari jezuitski šoli, ki je bila nasprotnica narodnih jezikov: toda pri patru Marku se je Vodnik vabil v slovenščini. To pa bi bila zanj slaba šola, ko bi ne bil zagledal druge edino prave šole, kjer se je mogel naučiti pravega narodovega jezika: šel je med priprosto ljudstvo. Pa tudi tu je zapazil, da imamo sicer za vsako stvar svojo domačo besedo, da pa se je nabralo tudi mnogo grdih tujk, ki jih je treba odpraviti in nadomestiti z dobrimi domačimi, ali sploh slovanskimi izrazi. Tako je našel Vodnik ono pot, ki je bila edino prava, da je nam podal lep slovenski književni jezik, brez Pohljnovih spak pa tudi brez nepotrebnih tujk. Njegovo jezikovno znanje ni bilo sicer temeljito, a precej obsežno. „Kranjsko me je mati učila,“ pravi, „nemško in latinsko šole, lastno veselje pa lasko, francosko in sploh slovansko.“ To „sploh slovansko“ so slovanski jeziki. Poznal je češki, ruski in srbohrvatski jezik: posebno rusčino, je visoko cenil, ker se mu zdi najčistejša in najbogatejša — pa tudi slovenščini najbližja. Toda vse to znanje ga ni zvalo, da bi bil rabil druge izraze namesto dobre domače besede. In mislimo, da mu gre pred vsem hvala, da

naše duše prerajena podoba Srbije. Otvoritev I. jug. umet. razstave, živahno zanimanje Srbov za nas in našo usodo, govori, ki so se v Belemgradu govorili — vse nas je navdalo z instiktivno mislijo, da Srbija pomeni za nas več, nego mislimo, da je usoda male a svobodne države v bodoče ozko zvezana s prihodnostjo celega slovanskega juga. In tej misli smo dali izraza v svojem dijaškem listu.

Naši „Dijaški odmevi“ niso bili navadno dijaško glasilo, enostranska zbirka zaljubljenih pesmi in slabih novelic. Prinašali so resne stvari in urenik si je stavil drzno nalogo v obširnem spisu: „Naš položaj“ predočiti ves naš zgodovinski razvoj in gospodarski položaj. Dosti vredno ni bilo, a karakteristično za naše duševno razpoloženje, ker diha iz njega brezmejni srd proti Avstriji in Habsburžanom, ki so nam ponovno preprečili ustanovitev samostojne države. V 11. št. je pa izšla pesem na prerajeno Srbijo pod naslovom „Slovanskemu Piemontu“. Zadnja kitica se glasi:

Nalog veliko, Srbija, te čaka nazivamo te Piemont slovanski, v tebe gleda verno duša vsaka, v tebe upa vsak Slovan balkanski. Nov kralj ti je podan v novi moči, z njim nove zarje dan ti skor' napoči. Tam od Celovca pa do Carigrada se razprostreti mora srbska vlada.

Slabi verzi, a skoro uresničena vizija. — S pesnijo se dijaki niso zadovoljili. Pri govorniških vajah se je enoglasno sprejela velika jugoslovanska ideja pod vodstvom Srbije in tovariši so dobili naročilo za stvar pridobiti svoje prijatelje in znance. Tov. V. M., ki pase nekje na Koroškem duše, je moral kot Ziljan navdušiti posl. Grafenauerja za našo idejo. In glej! Dični koroški rodoljub se ni smejal, ampak resno odgovoril, da dobro ve, da je Avstrija identična z nemštvom. Ni treba boljšega dokaza za dejstvo, da so tudi navidezno najkonzervativnejši elementi že tedaj izrekli sodbo nad Avstrijo in da le niso vedeli, kam naj se obrnejo. Urednik sam je skušal pridobiti med drugimi za Srbijo sedanjega župnika pri Št. Petru v Ljubljani. Morda se g. Petrič na to še spominja. Tovariši, ki so šli v seminar v Celovec, so prevzeli dolžnost pridobivati pristaše med slov. kolegi itd. (Konec prih.)

Zahtevajte „Jugoslavijo“ po vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah! Pridobivajte novih naročnikov!

je izkopal iz zdravih narodnih tal naš domači jezik in o njem zapel narodu prvo pravo umetno pesem. V tem vprašanju je torej stal na stališču, da izčistimo svoj jezik, poiščimo prave domače izraze med narodom — a spoznavajmo tudi sorodne slovanske jezike. Drugo pa je bilo politično vprašanje. Ko so padle stare trgle avstrijske meje in je ob Adriji do alpskih gor nastala „Ilirija“, je naš pesnik kmalu zapazil veliki pomen te izpremembe. Že prej je v pesmi na svoje rojake pel:

Slovenc tvoja zemlja je zdrava, za pridne nje lega najprava! V dogodkih, ki so se takrat vršili, se je pokazala važnost lege naših dežel. Treba je bilo sto let pozabljivosti in zopet velikih svetovnih dogodkov, da smo spoznali, na kako važnem mestu leži naša domovina. Ako je Vodnik že prej, kot „Kranjec“ spoznal to veliko važnost, kako se je to izkazalo šele potem, ko je postal „Ilirec“.

Naravnost ponosno govori „Ilirija“

Od prvega tukaj stanuje moj rod, če ve kdo za družga, pove naj od kod.

Dobro se zaveda, da stanuje tu en narod, ki ima več imen:

Ilirsko me kliče
Latinec in Grek,
Slovansko me pravijo
domači vsi vprek.
Dobrovčan, Kotoran,
Primorec, Gorenjc
Pokopijan po starem
se zove Slovenec.

Naša fronta na Koroškem.

Boji na Koroškem.

Ljubljanski korespondenčni urad poroča z dne 7. januarja ob pol 7. zvečer iz uradnega vira: Danes so Nemci zopet napadli naše postojanke pri Področici. Bili so odbiti. Boj je trajal od osmih do enajstih dopoldne in potem ponehal. Predor je v naših rokah. — Situacija pri Velikovcu in na Spod. Štajerskem je neizpremenjena.

Boji za Področico. — Vsi nemški napadi odbiti.

Ljubljanski korespondenčni urad proroča, dne 7. januarja ob pol 9. uri zvečer iz uradnega vira: V Področici so Nemci ob 8. uri zjutraj začeli streljati z artiljerijo na naše postojanke. Ob pol 11. uri dopoldne so napadli naše postojanke od vseh strani. Po enournem boju so bili odbiti. Izgnbe sovražnika so bile velike, pri nas smo imeli enega težko ranjenega. Ob pol 12. uri dopoldne so pričeli Nemci obstreljevati s težko artiljerijo vhod v železniški predor. Ob 1. uri popoldne so Nemci napadli zopet naše postojanke na levem krilu. Po polurnem boju so bili zopet odbiti z velikimi izgubami. Streljanje je na obeh straneh trajalo do 2. ure popoldne. Od 2. ure naprej je mirno. Našo posadko, ki je že več kot tri dni v boju, vodi stotnik Martinčič.

Odhod „Slovenske legije“ na fronto. Sinoči se je odpeljal prvi oddelek slovenske legije na fronto. Pred odhodom iz belgijske vojašnice je zbrane čete nagovoril poverjenik za narodno brambo, poudarjajoč, da so celi Sloveniji z dejanjem pokazali svojo ljubezen do domovine, v kateri hočemo živeti le kot svobodni državljani, nočemo pa biti sužnji. S svojo odločno voljo, osvoboditi svoje obmejne brate, ki še danes ječe pod suženjskim jarmom nemštva, so dali naši legionarji lep zgled vsem onim, ki se še pomišljajo in se stralopetno skrivajo doma.

Ko so legionarji zapeli Lepo našo domovino, so prisegli in odkorakali na kolodvor. Med potjo na kolodvor je bila slišati marsikaka pikra zabavlja na tiste, ki dremljejo za pečjo. Na kolodvor jih je prišel pozdravit general Smiljanič, ki je nagovoril slovenske legionarje sledeče:

„Ko je leta 1914 napočila krvava svetovna vojna, ki nam je hotela vzeti svobodo in nas za večne čase pahnil v sužnost, tedaj so se dvignili vsi Jugoslovani kakor en mož, — da si izvo-

jujemo zmago in da osvobodimo vse brate, ki so ječali v suženstvu. Težek in krvav je bil ta boj. Pa ta boj še ni končan, ker niso še osvobojeni vsi naši bratje. Tam na Koroškem so še sužnji, ki Vas kličejo na pomoč. Junaki — vi lepi sokoli in orli naši, dvignite se, da jih zasčitate in rešite suženjstva. Živeli, moji junaki!“

Gospod general se je potem osebno razgovarjal s posameznimi prostovoljci, med katerimi sta bila tudi dva duhovnika kot navadna vojaka. Spraševal jih je odkod da so, ako so dobro preskrbljeni z vsem potrebnim in ako gredo radi v boj. „Radi gremo. Kako bi ne šli, saj smo še poprej šli, ko nismo vedeli zakaj naj bi se bojevali, sedaj pa dobro vemo, da se bomo za svojo svobodo“. Te besede preprostega vojaka so napravile vidno globok vtis na gospoda generala, ki je vzkliknil: Otroci moji, jaz sem ponosen na vas.

Odhod prve naše koroške legije. Da ste videli te naše vrle junaške dečke, kako so korakali ponosno v svojih jugoslovanskih krojih. Lepa zastava z grbom SHS je plapolala med njimi, bela, vesela, kakor njih srca. Šli so po mestu kot živ vzgled in opomin vsem, ki se ne zavedajo svojih dolžnosti. Srce nam je drhtelo od radosti. Videli smo cvet naše mladine: naše dijaštvo je pokazalo svojo resno voljo služiti domovini v tem težkem času. Z njim so šli naši preprosti fantje, vse brat pri bratu. Na kolodvoru jih je pozdravil srbski general, ki je v krepkih besedah povedal zakaj gre. Z navdušenim „živio“ je stopila četa v vagone. Gospodstvo polje — ki je odmevalo v naših srcih, ima svojo prvo četo. Kje so druge? Kdor je videl te mlade dečke, ali se ne bo sramoval ostati doma! Naprej četa gospodstva.

Onim dijakom, ki se vpišejo kot prostovoljci v legijo, naznanjamo, da ne bodo v svojih študijah nič izgubili, zato se bo skrbelo. — Poveljstvo slovenske legije.

Vsi prostovoljci iz dežele, naj po možnosti skupno pridejo v Ljubljano, v belgijsko vojašnico, kjer dobe opremo in orožje. Vsi tisti, ki imajo orožje, naj ga prinese s seboj. Županstva jim izdajo potrdilo, da so prostovoljci slovenske legije, na podlagi tega potrdila dobe prosto vožnjo do Ljubljane. — Poveljstvo slovenske legije.

Jugoslavija.

Lista konfidentov vojaških poveljstev sestavljena.

Zagreb, 7. prosinca. (Lj. k. u.) Jugoslov. dop. urad poroča: Novinarski odsek je izvedel na verodostojnem mestu, da je lista konfidentov bivših vojaških poveljstev že izgotovljena in bo v najkrajšem času obelodanjena. Poleg te liste obstojata še dve drugi; ena obsega konfidente bivšega domobranskega poveljstva, druga konfidente vladnega vohunskega odseka. Tudi te dve listi bosta v kratkem objavljene.

Obsodba zagrebških upornikov.

Zagreb, 7. januarja. (Lj. k. u.) Včeraj se je izrekla obsodba v procesu proti vojakom, ki so pregrešili izgrede v Zagrebu dne 5. decembra. Nadporočnik Jarouš je bil zaradi zločina omalovaževanja službenih predpisov obsojen na štiri mesece ječe in odpust iz armade. Drugi obtoženci so bili spoznani krivimi vojaškega upora in obsojeni na ječo od dveh do sedem let. Podčastnike so poleg tega degradirali.

Italijani povsod enaki.

Split, 7. januarja. (Lj. k. u.) Včeraj se je zopet pričel promet na železniški progi Split—Knin—Šibenik. Iz Splita vozijo vlaki do Perkovića, kjer morajo potniki na Knin in Šibenik prestopiti na italijanski vlak. Italijanske oblasti delajo potnikom s slovanskega ozemlja velike ovire.

Angleška križarka v Splitu.

Split, 7. januarja. (Lj. k. u.) Davi je iz Reke v splitsko luko prispela velika angleška križarka Lowestoff. Na

ladji je angleški vojni ataše pri srbski vladi v Beogradu Temperley in angleški pomorski poveljnik M. W. Celly. Člani dalmatinske narodne vlade so posetili poveljnika na ladji in razpravljali z njim o obnovitvi rednega pomorskega prometa. Izročili so mu tudi protest proti italijanski okupaciji. Popoldne je poveljnik vrnil obisk in posetil tudi mestnega poveljnika.

Proti italijanskim nasilstvom.

Bakar, 7. prosinca. (Lj. k. u.) Občine hrvatskega Primorja so sestavile skupno protestno poslanico proti italijanskim nasilstvom in proti njih imperijalizmu. Adresa je naslovljena na predsednika Wilsona ter na ministrsko predsednika Clemenceaua in Lloyd Georgea. Odposlana je bila tudi regentu Aleksandru in jugoslovanskemu ministru za zunanje stvari dr. Trumbiću. Posebna deputacija je izročila adresu tudi francoskemu, ameriškem in angleškemu admiralu na Reki. Ententni poveljniki so si dali o razmerah natančno poročati in so deputaciji obljubili svojo pomoč pri stremljenju za uresničenje jugoslovanskih teženj.

Impozantne protiitalijanske demonstracije v Zagrebu.

Zagreb, 6. januarja. (Izv. por.) Dodatno h kratkemu telefonskemu poročilu še naslednje podrobnosti o velikanskih protiitalijanskih demonstracijah v Zagrebu, ki so se vršile dne 5. in 6. t. m.

Na poziv zagrebškega župana dr. Srkulja se je v nedeljo dopoldne vršila velikanska narodna skupščina v znak protesta proti italijanskim nasilstvom in zasedem jugoslovanskem ozemlju in proti težnjam italijanskih imperijalistov.

Skupščini, katere se je udeležilo nad 30 000 ljudi, je predsedoval ban Mihalović. Med viharim in navdušenim odobravanjem je izrazil v svojem slovesnem govoru:

„Italijani naj dobro premislijo, kaj delajo. Tudi, ako jim mirovna konfenca v nepoznanju faktičnih razmer prizna sedaj zasedeno ozemlje, se mi temu ne bomo mogli ukloniti. Ako bodo Italijani hoteli pograbit, kar je našega, govori naj zopet meč!“

Tudi nadaljnji govorniki, poverjeniki Narodne vlade: dr. Drinković, Bukšeg in dr. Angelinović, ter bivši istrski državni poslanec Spinčić so poudarjali, da Jugoslovani ne morejo pod nobenim pogojem pristati na to, da bi prišli najvažnejši deli njih domovine pod tujo oblast.

Med živahnim odobravanjem je bila sprejeta resolucija, ki v ostri obliki protestira proti okupaciji jugoslovanskega ozemlja po italijanskih četah, proti postopanju italijanske uprave, proti zapiranju jugoslovanskih šol in interniranju jugoslovanskih voditeljev. Dalje resolucija izjavlja, da jugoslovanski narod ne bo nikoli privolil v podjarmljenje naših bratov ter zahteva popolno ujedinjenje Jugoslovancev v okviru etnografskih mej.

Po skupščini se je razvil po zagrebških ulicah veličasten obhod. Na čelu je korakal ban Mihalović v spremstvu polk. Milana Pribičevića in župana dr. Srkulja. Narod jih je viharo nazdravljaval. Manifestirali in vzklikali so v viharjem navdušenju: „Živela jugoslovanska Adrija!“ „Doli z Italijo! Doli z Emanuelom! Pfuj Sonnino!“

Demonstracije proti Italiji so bile povsem mirne in dostojne. Nikjer ni bilo izgredev.

Danes na pravoslavni sveti večer, (badnjak) so se demonstracije ponovile.

Dopisi.

Iz Škofje Loke. Naravnost nesramno je, da se nahajajo v našem mestu še vedno »franje«, ki nosijo celo slovanske trobojnice, sramujejo se pa govoriti v našem jeziku. Minuli so časi, ko smo mogli vse to mirno prenašati! V slučaju, da se bo še naprej nem-

škutarilo po trgu, bomo tudi mi pričeli tako postopati s takimi, kakor postopajo na Koroškem Nemci z našimi!

Iz Celja. Pod naslovom »Ali je tega treba« je izšla v eni zadnjih številok Celjskega glasnika prav umestna notica, tičeča se narodnostnih razmer v podčastniškem zboru Celjskega pešpolka. Pribijemo, da še danes »službuje« pri tem polku okoli 15 nemškutarskih podčastnikov, med temi nekaj tako zrelih, da se človek mora že obupano vprašati, ali smo v Jugoslaviji ali smo še v Avstriji. Ali nam je Jugoslavija to, da razsajamo po nemški kavarni in nosimo odpadniku slovenski denar ter izvajamo zmage nad »nemškim« kavarnarjem Kossom s tem, da ga prisilimo do izjave v listih in sramotne odkupnine, da sedaj zopet smemo čez prag te Kossove kavarne, pa smo pri tem vendarle vneti Jugoslovani? Ali celjski Slovenci kavarniškega vprašanja ne moremo rešiti drugače, in če ne gre momentano, ali zares nimamo nobene volje in močnatosti več? Ali si v teh časih, ko še stotisoči naših bratov in sester ječijo pod laškim jarmom in ravnotako stotisoči v osvobojeni zemlji trpijo najhujše pomanjkanje in mraz, ne moremo odreči nobeni udobnosti? In če že grešimo, ne oznanjamo za božjo voljo širokemu svetu svoje sramote s podobnimi izjavami. Mnogo agitacnega, prepričevalnega dela nam treba, pa vrši se naj kje drugje, a ne v nemških kavarnah. — Te dni je v nemških oddelkih Celjskega pešpolka nekam na mejo, na Koroško. Iz vlaka v Celju in skozi po Savinjski dolini so vojaki streljali kot da smo na fronti, v Petrovčah so morali že izvagorirati jednega ranjenega vojaka. Na naslov poveljstva Celjskega pešpolka stavimo samo kratko vprašanje, kake razmere so to; dajati nauke, kako se naj taki transporti izvedejo, nočemo! Kdo odreka, kdo ne vrši polno svoje naloge, kje je službena resnost? Skrajni čas je že, da se plevel iztrebi iz vojaških vrst. Upamo da je ona krepka roka, ki to izvede, že na delu.

Dnevne vesti.

Zanimivo razkritje. »Slovenec« nam je povedal, da so gotovi višji gospodje dobivali iz deželne mesnice neomejeno množino vsakovrstnega mesa po nižjih cenah, nego se je moglo dobiti pri mesarjih. V »Slov. Narodu« smo potem čitali nekako pojasnilo v tej zadevi. Stvar je bila vendar povsem nedolžna in v razmerah utemeljena. Bivša deželna komisija za promet s klavno živino (to komisijo so namreč predstavljali v »Slovenec« notici navedeni gospodje) je določila svojčas za vsak navaden človeški želodec po 30 dkg mesa na teden. (Kakor znano, je občinstvo prejelo le po 15 do 20 dkg). Sebi, to se pravi, svojim članom in nekaterim drugim boljimi ljudem pa je ta komisija priznala pravico do neomejene količine mesa, to pa kot nekako malenkostno rekompensacijo za svoje precej naporno delovanje. Stara Avstrija nam je res dala premnogo aprovizacijskih organov, ki so praktično uporabljali geslo osrednjih sil: »Durchhalten!« Zato le hitro proč z vsemi centralami in vnovčevalnicami! V naši svobodni mladi domovini za te vrste kupčijskih podjetij ne sme biti prostora.

Izzivajoči nemškutarji. Po naši beli Ljubljeni se sliši še vedno dan na dan mnogo nemškutarjenja. Ako naš domačin naleti na svojega znanca, ki je Nemec ali nemškutar, kje na cesti, meni, da je vsled svoje proklete germanske tendence vzgoje v bivši Avstriji dolžan, da mora v svoji zaslepljenosti nemško govoriti. To mora končati! Vsak Nemec, ki hoče še med nami živeti, mora obvladati jugoslovanski jezik! Poturice morajo pa nemudoma s površja zginiti. Ako opazujemo naše kupujoče občinstvo, opazimo, da še vedno enako kupuje svoje potrebe pri raznih nemških, Schmittih, Wormih in Bodenmüllerjih. Mislili smo, da bo z Jugoslavijo vsa nemška in nemškutarska družba čimprej izginila iz našega ozemlja. Toda temu ni tako. Hočejo še v bodoče uganjati v naši domovini vsenemško propagando! Bo-

jimo se, da slovensko občinstvo še ni zrelo, da bi podrlo razne take nemške stebre, ne z brahijalno silo, temveč z ignoriranjem njihovih trgovin. Potem šele bodo šli tja, kamor po svojem mišljenju spadajo in kamor jih vsenemško srce kliče. Zadnji čas je, da tudi aprovizacija vsem takim trgovcem odvzame prodajo raznih živil, da si ne bodo še nadalje polnili svojih žepov s slovenskim denarjem. Prav neprijetno dirne vsakega narodno čutečega Slovenca, ako sliši, kako oblastno, da, iz zivalno, taki trgovci še vedno v našem središču javno nemškutarijo.

Habsburška propaganda? Vemo, da je »Družba sv. Mohorja« iz tehničnih ozirov tudi v normalnih časih primorana tiskati svoj koledar že dolgo naprej in se zategadel ne more ogniti izvestne zastarelosti vsebine. Ali ustanovitev svobodne Jugoslavije, naša osvoboditev izpod habsburškega jarma je vendar dogodek, elementaren in izjemem dovolj, da bi se družba lahko ozirala nanj in ne bi razpošiljala letošnjega koledarja s tistimi suženjskimi slavospevi Karlu in Ziti, ki je že sam po sebi dokument naše sramote, ne glede na to, da lahko služi kot sredstvo zločinske, veleizdajniške, državne nevarne propagande! Kakor slišimo, ga temni elementi že izrabljajo v take namene. Kje je SHS cenzura? In kdaj misli g. poverjenik za notranje zadeve ukazati zaplenbo raznih smradljivih avstrijsko-patriotičnih knjig in brošur à la »Naš cesar«, »Avstrijski junaki« itd., ki se še vedno dobivajo pri raznih podjetnih založništvih?

Doli z vojnimi dobičkarji! Socijalni demokratje priredijo danes ob pol 7. uri zvečer v Mestnem domu shod. Na programu je vprašanje znižanje cen. Neke manufakturne trgovine prodajajo blago za nezaslišane cene (meter svile 160 K!!) z izgovorom, da so same morale blago drago plačati. Ta izgovor ne velja. Saj so med vojsko pridrli in si nakupili milijone, — kaj za to, ako zdaj pri blagu kaj izgubijo! Za siročad pa dajo — pet kron! Svarimo vlado, da bi jih branila. Ven z maksimalnimi cenami ali pa z nasilno rekvizicijo v prid ljudstvu! Če ne si bo ono s a m o pomagalo.

Pri odhodu legionarjev je bil na kolodvoru tudi poverjenik dr. L. Pogacnik. Pa ni nič govoril. Ali se je mogoče spomnil neke obljube? Ako se obljube ne mislijo držati, je boljše, da se ne dela. Sicer pa bodo naši fantje tudi brez njega dobro opravili.

Malo spomina. Ko so včasih odhajali naši »Janezi« v avstrijsko klavnico, jih je spremljala cela Ljubljana, in gotovi ljudje so nosili pred njimi obraz avstr. cesarja, zastave črno-rumene in turške itd. Včeraj pa je šla naša četa legionarjev in kje so bili oni, ki so hodili nekda na kolodvor? Pa dobro — naše fante so spremili njih prijatelji, ki ne morejo z njimi, in oni, ki pojdejo. Drugi so se menda skrili. Bilo je pristrčno slovo. Naše narodne dame so imele včasih toliko darov za avstr. vojake, na naše legionarje se pa ni nobena spomnila, da bi bila prinesla par cigaret. Nič ne de: najmlajši so dali nam vzgled — sramota za one, ki jim ne bodo sledili. Na svidenje vrli dečki!

V prostovoljsko legijo za Koroško je vstopil član našega uredništva Ivan Debevec. G. Debevec je že sinoči odšel na koroško fronto.

To je slovensko dekle. Slovensko dekle z Dolenjskega nam piše: Kje je ono jugoslovansko ženstvo, ki je podpisovalo deklaracijo? Ali ni prišel zdaj čas, ko je treba z dejanjem pokazati, kar smo takrat podpisale? Ali nas ni sram, da sede naši fantje doma, ko je domovina v nevarnosti? Le pogledjte, kako so se izkazale zadnjič naše sestre v St. Petru na Notranjskem. Niso se udale italijanskemu nasilju, branile so našo trobojnico. Me pa mirno gledamo naše »zapečarje«; ki sede doma in postavljajo, ko tužna Koroška kliče po pomoči. Dolžnost vsake zavedne Slovenke je, da pove svojemu fantu v obraz, da je figar, ako prostovoljno ne vstopi v legijo. Le pogledjte na Koroško: tam se celo ženske bojujejo, me pa dajemo fantom potuho, da sede doma. Kdo naj ljubi takega zapečnega junaka,

ki nima nikakega slovenskega ponosa! Me bi morale zaničevati vsakega takega bojazljivca. Zato, dekleta, ako se fantje tega ne zavedajo, spolnimo me svojo dolžnost. V par tednih bo stvar na Koroškem urejena, ako gredo vsi. Kdor ne gre, ga prezirajmo, ker drugoga ne zasluži.

V Mekinjah je samostanski internat, kjer se še danes moli za avstrijskega cesarja. V tem zavodu imajo svoje hčere tudi zavedni Jugoslovani: Treba bo nekoliko pogledati, kaj se godi za samostanskimi zidovi.

Iag. Chmelač — aretiran v Postojni. K naši včerajšnji tozadevni notici se nam poroča: Imenovani gospod nikakor ni državljani čehoslovaške republike. Pristojen je na Dunaj in je tudi tam redno bival, je tedaj državljani Nemške Avstrije. Po krahu se je sicer potegoval za češko državljanstvo, toda Čehi so ga iz umljivih razlogov hvalježno odklonili. Ta gospod tudi ni nikak inženir. Njegova preteklost je sploh temna. Iz polpretekle dobe vemo le to, da je kot Borojevičev sluga z brezobzirnimi rekvizicijami neusmiljeno drl in uničeval našega notranjskega kmeta in da je ob najnezdanejši nemški zmagici prikipel veselja in da ni mogel dočakati trenutka, ko bodo Prusi zasedli zlato Prago. S tem pa nikakor nočemo opravičevati postopanja Italijanov. Ampak treba ni, da bi se v naši javnosti vzbujale simpatije za človeka, ki je bil in je naš nasprotnik.

Državna posredovalnica za delo. Te dni je začela poslovati v Ljubljani (Stritarjeva ul. 3) velevažna socijalno politična institucija, ki smo jo že tako dolgo pogrešali, to je »Državna posredovalnica za delo«. Njen namen je dobiti vsaki brezposelni osebi ženskega ali moškega spola čim preje primerno delo pod najugodnejšimi pogoji, na drugi strani pa preskrbeti vsem delodajalcem najhitreje primerne delavce. posle, razno pisarniško osebje itd. Na ta način bodo delojemalci in delodajalci obvarovani izrabljanja raznih agentov in zakonitih posredovalnic. Za enkrat posluje že »Centralni urad«, ki bo stal v zvezi s tozadevnimi faktorji po vsej Jugoslaviji in pa »Podružnica za Ljubljano in okolico«, kjer se imajo do osnivanja nadaljnjih podružnic zglaševati stranke iz vsega ozemlja Slovenije. Opozorjamo vse prizadete, da se v vsakem slučaju poslužujejo tega novo ustanovljenega zavoda, ki bo s svojo obsežno zasnovano organizacijo lahko čim preje ustregel in zadovolvil vse stranke. Že sedaj razpolaga posredovalnica z velikim številom dobro kvalificiranih pisarniških moči, zato se prosi vse urade in pisarne, da se obrnejo za potrebno pisarniško osebje takoj na »Državno posredovalnico za delo« v Ljubljani, Stritarjeva ulica 3. Posredovanje je zaenkrat še brezplačno.

Služba božja v češkem jeziku se bo vršila v nedeljo dne 12. t. m. ob 3. uri popoldne v tukajšnji evangelijski cerkvi na Marije Terezije cesti. Vstop vsakomur prost.

Poštna razmera na Štajerskem. S poštnega ravnateljstva nam poročajo, da se je napravil red pri poštah na Štajerskem. Odpustilo se je vse hujšaka — nemškutarje in za aspirante v Mariboru se je poskrbelo tudi za hrano in stanovanje.

Razsvetljava v Sp. Šiški. Meščani iz šišenskega dela mesta, prosimo mestno upravo, da nam preskrbi nekoliko svetilk po ulicah, da se vsi ne pobijemo v tej grozni temi. V Šiški je velika vojaška tovarna za vozove z velikim in močnim električnim motorjem, prej se je delalo s tem električnim obratom v tovarni noč in dan, sedaj pa skoro nič. Električni motor je pa v teku vse noči, menda samo zato, da so lahko privatna stanovanja naših najhujših narodnih sovražnikov kakor Orossi in drugih, knežje razsvetljena, za ulice in javno varnost se pa živ krst ne zmenj. Gosp. Ingenir Hess ima samo v spalnici, razven drugih soban, svetilko za 120 sveč. Prosimo toraj javne oblasti, da se tudi za ta del mesta nekoliko pobrigajo.

Šiskarji.

Jugoslovani in Jugoslovanke!
Ne zabite srbske bedne dece!

Zadnje vesti.

Protiitalijanske demonstracije na Hrvaškem.

Zagreb, 7. jan. (Izv. por.) Včeraj so se vršile po vseh večjih krajih protiitalijanske demonstracije. Posebno sijajne so bile manifestacije v Osijeku, Zemunu, Petrovaradinu, Varaždinu, Mitrovici, Karlovcu in Petrinju. Govorniki so na vseh skupščinah z ogromnim odobravanjem pričujočega ljudstva povdarjali, da smo Jugoslovani pripravljeni braniti našo rodno grudo, če treba, tudi z mečem v roki.

Protiitalijanska skupščina v Splitu.

Zagreb, 7. jan. (Izv. por.) V Splitu se je vršila velika protiitalijanska skupščina.

Celokupna Jugoslavija proti Italijanom.

Zagreb, 7. jan. (Izv. por.) V nedeljo je naša celokupna domovina ostro protestirala proti italijanskemu imperijalizmu in manifestirala za neločljivost našega morja in našega ozemlja.

Stališče Starčevičeve stranke prava.

Zagreb, 7. januarja. (Izv. por.) Glavno glasilo Starčevičeve stranke prava »Hrvat« povzdiguje demokrasko-socijalno regentovo proklamacijo. Glasilo zahteva, da mora skupna vlada svoje obljube uresničiti tudi v dejavnih. Pokaže naj, da je prišla res nova doba, da nemudoma odstrani vlade (ljudi), ki so kompromitirane pod starim režimom. Na njihova mesta naj pridejo bivši revolucionarji.

Italija pride v konflikt z Wilsonom.

Rauen, 6. januarja. (Lj. k. u.) (Brezlično.) Švicarski listi povdarjajo, da bo prišla Italija v oster konflikt s predsednikom Wilsonom in z modernimi državami, ako bo vstrajala na imperialističnem londonskem paktu.

Mirovna konferenca 4 velesil dne 14. januarja.

Zeneva, 6. decembra. (Lj. k. u.) Dun. k. u. poroča: Dne 14. t. m. bo v Parizu konferenca 4 zavezniških velesil, kjer bodo določili podlago predhodnjemu miru.

Pravoslavni Božič v Zagrebu.

Zagreb, 7. prosinca. (Izv. por.) Današnji srbski Božič praznuje ves Zagreb na slovesen način. Zaprte so vse trgovine, kakor ob največjih katoliških praznikih.

Opustitev srbskega koledarja.

Belgrad, 7. prosinca. (Izv. por.) Opustitev srbskega koledarja in uvedba zapadnega (gregorijanskega) koledarja v srbskem javnem življenju je gotova stvar. Zadnji dan srbskega štetja bo 14. januarja (po naše 27. januarja). Od 28. januarja naprej bomo imeli Jugoslovani enoten koledar.

Roosevelt umri.

Newyork, 5. januarja. (Ljub. k. u. - Dun. k. u.) Reuter poroča: Bivši predsednik Roosevelt je na posledicah revmatične bolezni umrl v nedeljo zjutraj.

Nemški general Mackensen — interniran.

Berlin, 5. januarja. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Kakor beležijo listi, je včeraj popoldne v kasteu, kjer je bil interniran generalfeldmaršal Mackensen, prišel višji francoski častnik in Mackensenu naznanil, da je sklenjeno, prepeljati ga v Solun. Mackensen je odgovoril, da se ukloni sili. Zvečer so Mackensena pod varstvom francoskih kolonijalnih čet v avtomobilu spravili v Gödöllő in od tam v posebnem vlaku preko Budimpešte in Sobotice v Solun.

Aprovizacija.

Meso na rdeče izkaznice B. Stranke z rdečimi izkaznicami B. dobe meso v sredo, dne 8. t. m. in v četrtek, dne 9. t. m. v cerkvi sv. Jožefa v naslednjem redu: v sredo, dne 8. t. m. od 1 do pol 2 štev. 1 do 200, od pol 2 do 2 štev. 201 do 400 od 3 do pol 3 štev. 401 do 600, od pol 3 do 3 štev. 601 do 800, od 3 do pol 4 štev. 801 do 1000, od pol 4 do 4 štev. 1001 do 1200, od 4 do pol 5 štev. 1201 do 1400, od pol 5 do 5 štev. 1401 do 1600, v četrtek, dne 9. t. m.

dopoldne od pol 8 do 8 štev. 1801 do 2000, od 8 do pol 9 štev. 2001 do 2200, od pol 9 do 9 štev. 2201 do 2400, od 9 do pol 10 štev. 401 do konca.

Krompir za VII. okraj. Stranke VII. okraja prejmejo krompir v sredo, dne 8. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti po naslednjem redu: od 8 do 9 štev. 1 do 150, od 9 do 10 štev. 151 do 300, od 10 do 11 štev. 301 do 450, popoldne od 2 do 3 štev. 451 do 600, od 3 do 4 štev. 601 do 750 od 4 do 5 štev. 751 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 10 kg krompirja, kg stane 80 vin.

Krompir za VIII. in IX. okraj. Stranke VIII. in IX. okraja dobe krompir v sredo, dne 8. t. m. pri Mühleisnu po naslednjem redu: VIII. okraj: od 8 do 9 štev. 1 do 150, od 9 do 10 štev. 151 do 300, od 10 do 11 štev. 301 do 450, popoldne od 2 do 3 štev. 451 do konca. IX. okraj: od 3 do 4 štev. 1 do 180, od 4 do 5 štev. 181 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 10 kg krompirja, kg stane 80 vin.

Jabolka za I. okraj bo oddajala mestna aprevizacija v sredo, dne 8. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Delila se bodo na zelene izkaznice za krompir po naslednjem redu: od 8 do 9 štev. 1 do 200, od 9 do 10 štev. 201 do 400, od 10 do 11 štev. 401 do 600, popoldne od 2 do 3 štev. 601 do 800, od 3 do 4 štev. 801 do 1000, od 4 do 5 štev. 1001 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 1 kg jabolka, kg stane 3-5 K.

Peka Trček in Zalaznik bodeta pekla za stranke zopet vojni kruh od 9. t. m. naprej. Kruh pri Trčku dobijo stranke, ki imajo močne izkaznice s številko 14, pri Zalazniku pa stranke, ki imajo močne izkaznice s številko 5. Stranke morajo predložiti tema pekoma poleg močnih izkaznic tudi rodbinske legitimacije, na katere dobivajo sedaj kruh v vojni prodajalni na Bregu oziroma na Starem trgu.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Poslano.*

Z ozirom na članek „Poslano“ v Vašem cenjenem listu z dne 5. januarja 1919 prosim, da blagovolite objaviti sledeče:

Po osmih dneh je prišel gos. I. Keber vendar do tega, da je odgovoril potem svojega zastopnika na moj članek z dne 28. decembra 1918.

Glede govorjenja slovenskega jezika v slovenski Ljubljani sem mnenja, da živimo v demokratični in ne imperialistični državi, v Jugoslaviji in da mora biti dovoljeno govoriti, ako je to potrebno tudi v drugih jezikih.

Veseli me, da je gosp. I. Keber res tak narodnjak in da je čutil potrebo, da to okolnost pribije javno v listu ter da je pripisati njegov nastop le tej okolnosti, kakor on pravi.

Glede na baje od mene rabljen izraz „ščavi“, o katerem pa do sedaj ni bilo govora, bo pač vsak razsoden človek lahko sklepal, ako pozna mojo politično preteklost in ve, da sem Hrvat, ud političnega društva „Edinost“ v Trstu, da živim tukaj kot begunec, ravno radi tega, ker me je kot Hrvata zasledovala italijanska stranka prej v Zadru potom lista „Il Dalmato“ in pozneje v Trstu.

Sicer pa razjasni zadevo gotovo sodna obravnava in ne čutim potrebo, da bi še nadalje kratil narodnim listom prostora za osebnosti, ko ga nujno rabijo v narodno korist.

I. Parčina,
ud pol. društva „Edinost“.

* Uredništvo ne prevzame za razna „Poslana“ nobene odgovornosti.

Usnjene čevlje po novih cenah v vseh oblikah in velikostih zopet razpošilja „Čevljarska zadruga“ Miren, začasno Vrbovec, p. Mozirje. Zahtevajte cenik.

Kupi se več opravnih garnitur za izložbena okna, event. tudi posamezne. Cenj. ponudbe na trvdko Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3/1.

Vsem ženinom in nevestam priporočam da se pri nakupu pohištva oglašite v zalogi pohištva, Vido Bratovž v Ljubljani, Marje Terezije cesta 13 (Kolizej) in Stari trg 4.

Kočijaž, spreten in trezen se sprejme k finim konjem v Ljubljani. Naslov v upr. „Jugoslavije“.

Srpski oficir traži učitelja ili učiteljicu za slovenački jezik po 1 čas po podne. Obratiti se hotel „Union“ št. 15.

Absolvent slovenske trgovske šole, išče službe kot knjigovodja, kontorist ali kot korespondent. Prijazne ponudbe pod Absolvent. na upr. „Jugoslavije“.

Gospodična, večja slovenskega in italijanskega jezika z večletno trgovsko prakso izurjena v knjigovodstvu in vseh pisarniških strokah išče službe pri večjem trgovskem podjetju v Ljubljani ali v Zagrebu. Ponudbe na upr. „Jugoslavije“ pod „Marjiva“.

Zveza bolniških blagajn na slovenskem ozemlju, s sedežem v Ljubljani.

Vabilo

na

ustanovni občni zbor

Zveze bolniških blagajn na slovenskem ozemlju, s sedežem v Ljubljani, ki se bo vršil

v nedeljo 2., in eventuelno v ponedeljek 3. februarja 1919 v zborovalnici in posvetovalnici mestnega magistrata v Ljubljani.

Začetek obakrat ob 9. dopoldne.

DNEVNI RED:

1. Otvoritev in nagovor predsednika pripravljalnega odbora.
2. Določitev poslovnika zboru.
3. Volitev predsedstva zboru: 1 predsednika, 2 namestnikov in 2 zapisnikarjev.
4. Volitev dveh komisij za predlaganje kandidatov v načelstvo, nadzorstvo in razsodišče.
5. Poročilo o pripravljalnih delih in o stanju blagajne.
6. Razlaga Zvezinih pravil in sklepanje o njih.
7. Sklepanje o poslovniku Zveze.
8. Sklepanje o rednih in enkratnem izrednem prispevku za Zvezo.
9. Sklepanje v smislu zadnjih dveh odstavkov § 2. Zvezinih pravil.
10. Predlogi in nasveti.
11. Volitev v načelstvo, nadzorstvo in razsodišče.
12. Delavsko nezgodno in bolniško zavarovanje v novi državi.

Število odposlancev, ki jih smejo odposlati posamezne bolniške blagajne (bratovske skladnice), določajo Zvezina pravila. — Dostop na zbor imajo le odposlanci že včlanjenih blagajn (bratovskih skladnic). Pristopijo lahko vse okrajne, obratne, stavbne, zadržne in društvene bolniške blagajne in bratovske skladnice v območju Narodne vlade SHS v Ljubljani. Podrobnejša pojasnila daje ustno ali pismeno Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani, Turjaški trg št. 4, prvo nadstropje, ki razpošilja tudi pravila in potrebne tiskovine.

Ljubljana, 31. decembra 1918.

Za načelstvo Okrajne bolniške blagajne v Ljubljani

kot proponenta:

M. Rožanc, s. r., J. Kocmur, s. r.,
načelnik. tajnik.

Vizitnice lične in po nizkih cenah priporoča **Zvezna tiskarna** v Ljubljani, Stari trg št. 19.

Toaletno milo

„Schicht“, pravo, brez primesi, 100 gramov čiste teže, razpošilja kos po 4 K po povzetju.

A. JELENC, Tržič
na Gorenjskem.

Podplati, usnje

najboljše kakovosti, se dobe v večjih množinah po nizki ceni.

Naslov se izve v upravnistvu.

Vlagateljice

izurjene, išče

„Zvezna tiskarna“
v Ljubljani, Stari trg 19.

Oddaja konjskega gnoja.

Državna žrebčarna na Selu pri Ljubljani bo dne 12. prosinca 1919 ob 9. uri dopoldne v pisarni imenovane žrebčarne oddala dražbenim potom konjski gnoj iz tukajšnjih hlevov.

Državna žrebčarna na Selu pri Ljubljani.

Priporoča se trvdka:

JOS. PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7
ob Ljubljani.

Zaloga šivalnih strojev in njih posameznih delov, igel in olja, ter drugega galanterijskega blaga.

Istotam se prodaja: Steklo za izložbene omare (belgijsko steklo) kompletno z valjčnimi zastori, mera 135×184, 63×184, 20 59×184 in eno rabljeno 90×162. 1

Damski papir najfinejše vrste

priporoča

Marija Tičar, Ljubljana

Največja izbira umetniških razglednic

Mast, slaninu, suho meso i salamu (Braunšvajger)

razašiljem u sve krajeve Jugoslavije u poštanskim paketima od 20 kg uz dolje naznačene cijene:

Mast. . . po 24 K po kg Suhe šunke . po 22 K po kg
Slaninu . . po 28 K po kg Salamu (Braunšv.) po 20 K po kg

la kavin nadomjestak nepakovan K 5.50 po kg.

la kavin nadomjestak u paketima 1/4 kg po K 6.50 po kg.

Novac unapried ili 50% kapare, ostatak uz pouzeće. Pakovanje (Sanduk) računam K 9.—, a poštarinu K 4.20. Kupci, koji lično dogju, mogu slobodno iz mjesta kao i preko granice Hrvatske svaku količino sa sobom poneti. 46 20—13

J. Gigović, tvornica suhomesnate robe i masti, Nova Gradiška, Slavonija.

Žalostnim srcem naznajamo pretužno vest, da je naš nepozabni, ljubljani sinko

IVKO

po kratki, mučni bolezn danes ob osmih izdihnil svojo blago dušo v mladostni dobi 14 let.

Pogreb se vrši v sredo 8. januarja ob pol 4. popoldne iz hiše žalosti Sv. Petra cesta št. 30 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 6. januarja 1919.

Žalujoča rodbina Marchiotti.